
NASZ TYGODNIK

www.wolnyodpolityki.pl

projekt społeczny

Kościół wolny od polityki

To jest dobre dla wszystkich!

TO NIE KONIEC!

O dalszych planach w związku z akcją "Kościół wolny od polityki", a także o zbliżającym się Forum "Obecni w Kościele", które odbędzie się w Gdańsku w dniach 25-26 listopada 2023, przeczytacie w rozmowie dwóch Pawłów: Pawła Broła z o. Pawłem Gużyńskim.

Część rozmowy przeczytacie na następnych stronach, a całość pod adresem: <https://to-nie-jest-rozmowa-na-telefon.pl/>

Nawiązując do akcji „Kościół wolny od polityki”, która trwa od czerwca i zakończy się w listopadzie, jak ojciec ocenia kampanię wyborczą, która odbywała się równoległe z waszym projektem?

Z końcem wiosny mieliśmy oficjalny początek, wtedy też zaczęliśmy publikować spoty. Warto jednak wiedzieć, że już rok przed startem akcji opublikowaliśmy obszerny raport, który wysłaliśmy do biskupów i partii politycznych. A co do naszej kampanii, jasne, ona działa się równoległe z kampanią polityczną do wyborów parlamentarnych, natomiast celem propagowanej przez nas akcji nigdy nie było wpływanie na przebieg tej drugiej. My zawsze skupialiśmy się na rozwiązaniu problemu, a nie ukrywam, że czas ku temu sprzyjał. Doskonale zdawaliśmy sobie sprawę, że politycy podniosą tę kwestię w kampanii wyborczej, więc chcieliśmy to monitorować.

Na początku naszej akcji zwróciłem uwagę w jednym z podcastów, jak politycy grają nutą antyklerykalną czy religijną w swoich kampaniach. Zrobiłem zbitkę trzech wypowiedzi: Jarosława Kaczyńskiego, Donalda Tuska i Włodzimierza Czarzastego. I było tam widać, że politycy, którzy jakkolwiek odwołują się do Kościoła, pozytywnie czy negatywnie, używają religii oraz wiary do celów politycznych, czyli w gruncie rzeczy robią to samo. Jednocześnie część z nich krzyczy, że kwestie relacji państwo-Kościół trzeba uporządkować. To hipokryzja. W czasie trwania naszego projektu pokazywaliśmy, że ona ma się dobrze zarówno po stronie polityków, jak i ludzi Kościoła.

To nie pierwszy raz, kiedy uwaga skupia się na ojcu. Gdy przed laty ojciec protestował przeciwko słowom abp. Marka Jędraszewskiego o „tęczowej zarazie”, było podobnie. Ma ojciec o to żal do hierarchów?

Wie pan, ja nie rozpatrywałbym tego w kategoriach żalu bądź jego braku. To trzeba postawić na płaszczyźnie problemu do rozwiązania. Ja zwracam uwagę na konkretną sprawę, a jeśli ktoś moje działanie odbiera osobiście, to już nie jest moje zmartwienie. Nie lubię sprowadzać problemów do personalnych sporów. Bywa, że ktoś się na mnie fokusuje, mówiąc „znowu ten Guzyński się czepia”, zamiast wsłuchać się w treść wypowiedzianych przeze mnie słów. Proszę zwrócić uwagę na jedną rzecz. To jest ten sam schemat reagowania biskupów, który był i wciąż jeszcze funkcjonuje w przypadku zgłoszeń związanych z różnego rodzaju przestępstwami popełnianymi przez księży na nieletnich. Od dziesiątek lat ludzie szli, mówili, informowali i nikt ich nie słuchał. Dopiero jak wybuchły skandale, to biskupi łaskawie zajęli się problemem. Można było szybciej zmierzyć się z nim, reagując na zgłoszenia, ale traktowano je jako atak na Kościół. W moim przypadku jest podobnie.

Czy przewidujecie kontynuację akcji „Kościół wolny od polityki”?

Jak najbardziej. Mimo że 26 listopada w Gdańsku na Forum „Obecni w Kościele” Kongresu Katoliczek i Katolików będziemy mieli finał naszej kampanii, to praca nad problemem się nie skończy. On nie został jeszcze rozwiązany, a nam zależy na skuteczności. Tak długo jak nie osiągniemy swojego celu, będziemy działać. Różnica polega na tym, że nasza kampania społeczna przekształci się w inne aktywności.

Czy może ojciec zdradzić, jakie to będą aktywności?

Podam jeden przykład, żeby resztę pozostawić na 26 listopada. Położymy silny nacisk na edukację społeczną poczynając od szkoły średniej, po najstarsze pokolenia.

Z tego, co wiem, to nie koniec nowości, jeśli chodzi o zbliżające się Forum.

Tak. Oprócz finału kampanii „Kościół wolny od polityki”, podejmiemy trzy bardzo ważne kwestie. Po pierwsze, porozmawiamy o kształcie, jaki trzeba nakreślić i wymaganiach, jakie trzeba postawić polskiej komisji, która powinna zbadać archiwa kościelne pod kątem przestępstw popełnianych przez duchownych na nieletnich i dorosłych. Jak pan pamięta, po aferze, która wybuchła po opublikowaniu filmu pana Marcina Gutowskiego („Bielmo. Co wiedział Jan Paweł II” – przyp. PB), cały episkopat obiecał, że w tym celu powstanie komisja. W tej chwili otrzymujemy sygnały, że wielu biskupów chciałoby się wycofać z tego pomysłu. My na to nie pozwolimy. Trzeba wszystko dokładnie sprawdzić, podobnie jak zrobiono to w Kościołach: portugalskim, hiszpańskim, niemieckim, irlandzkim, holenderskim, amerykańskim czy australijskim. Tam powstały raporty i podobnie w Polsce należy stworzyć taki dokument. Kościół powinien wyświadczyć się ze swoich grzechów i je rozliczyć. My już teraz przygotowujemy bardzo konkretną propozycję w tym zakresie. Co ważne, podczas Forum będą obecni przedstawiciele z Fundacji św. Józefa, czyli organizacji działającej przy polskim episkopacie. To ks. Piotr Studnicki i pani Marta Titaniec, którzy powiedzą, jak to wygląda z ich strony.

Po drugie, postawimy postulat, aby w Kościele pojawił się rzecznik osób praw świeckich. Dlaczego? Bo nie tylko przestępstwa seksualne wobec nieletnich są problemem. Na co dzień spotykamy się również z różnymi innymi formami nadużywania władzy we wspólnocie. Temu trzeba przeciwdziałać. Przy tak dużej dysproporcji władzy pomiędzy siłą, jaką posiadają duchowni a brakiem siły, jakim charakteryzują się świeccy, powinna istnieć instytucja chroniąca prawa słabszych. Przygotowaliśmy rzetelny raport na ten temat, który poddamy pod dyskusję.

Trzecia kwestia dotyczy przyszłości synodu i synodalności. Zastanowimy się, w jaki sposób iść drogą wyznaczoną przez papieża Franciszka, jeżeli chodzi o dyskusję synodalną w Kościele.

Co trzeba podkreślić, będziemy rozmawiać w gronie zacnym, międzynarodowym. Dla przykładu jedna z prelegentek to Amerykanka Anna Salter, która należy do czołówki światowych specjalistów w dziedzinie tła kryminologicznego i psychologicznego przestępstw seksualnych popełnianych przez drapieżców seksualnych. Obecny będzie prof. Marek Piechowiak, pierwszy rzecznik praw dziecka w Polsce. W Forum wezmą też udział goście z różnych części Europy czy Ameryki Południowej.

Przyjdźcie do mnie wszyscy

FORUM 2023
OBECNI W KOŚCIELE
Gdańsk 25-26 listopada

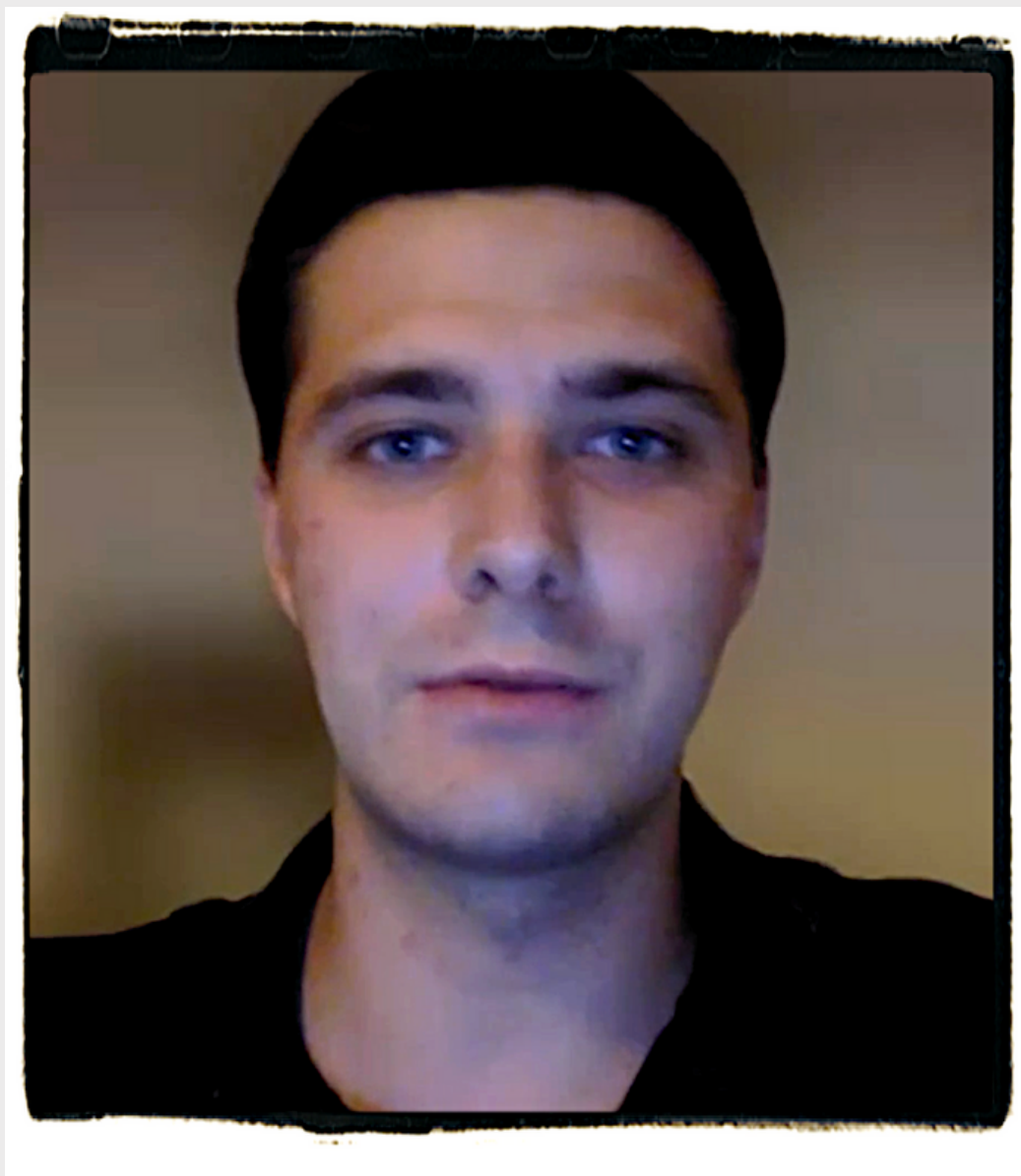
ZAPISZ SIĘ!

CO Z WARTOŚCIAMI?

Czy Kościół wolny od polityki oznacza politykę wolną od kościelnych wartości?

Hasło naszej kampanii społecznej „Kościół wolny od polityki” często w popularnych intuicjach wiązane jest z tezą, która nie ma wiele wspólnego z myślą przewodnią tego projektu. Mianowicie z tego, że Kościół nie powinien być miejscem uprawiania polityki oraz z tego, że Kościół nie powinien angażować się w politykę, wywodzi się, że politycy argumentując pewne założenia programowe lub uzasadniając głosowanie w Parlamencie w określony sposób nie powinni odwoływać się do „wartości chrześcijańskich” czy „wartości katolickich”. Postuluje się swego rodzaju wolność od religijnych (w polskim kontekście katolickich) wartości w dyskursie nad kierunkiem rozwoju państwa i nad kształtowaniem prawa.

Takie podejście godzi w fundamentalne zasady demokracji zakładające równość w głoszeniu poglądów i wolność religijną. Nie ma żadnego uzasadnienia dla rugowania z debaty publicznej argumentów z „wartości katolickich” czy „wartości chrześcijańskich” wskazując na ich niezobiektywizujący, nienaukowy i ideologiczny rodowód.

Wszystkie wartości i tezy o tym jak być powinno mają przecież taki charakter. Nikt jednak nie głosi potrzeby wolności od wartości liberalnych w debacie publicznej, które opierają się na wierze w istnienie niepoznawalnych naukowo i niezależnych od czynnika ludzkiego praw człowieka. Nikt również nie głosi potrzeby usunięcia z debaty publicznej wartości lewicowych mających oparcie w filozofii marksistowskiej z jej – jak by nie patrzeć – opierającym się na wierze założeniem, że cały proces ewolucji społeczeństwa zmierza i powinien zmierzać do budowy raju na ziemi w postaci komunizmu. Świat polityki żądany jest wartościami i ideologiami, a głoszenie konieczności usunięcia jednej z nich z debaty publicznej godzi w podstawowe zasady demokracji (poza dyskusją pozostają oczywiście idee skompromitowane przez historię takie jak np. nazizm).

Mikołaj Pietrzyk

CZY KOŚCIÓŁ PRZEGRĄŁ WYBORY?

Kościół na szczęście tych wyborów nie przegrał, bo nie był ich stroną. Było to jednak ważne wydarzenie w życiu Kościoła w Polsce. Kościół w ostatnim dziesięcioleciu odegrał w historii Polski fatalną rolę, stając się antytezą samego siebie z czasów komunistycznej dyktatury. Tym razem nie oparł się pokusie i w znaczącym stopniu uczestniczył w budowie autorytarneho państwa, które dewastowało prawo i niszczyło wspólnotę obywatelską. Jeżeli działania PiS-owskiej władzy wpisywały się w koncepcje hierarchii dotyczące porządku w państwie, Kościół był gotów opowiedzieć się nawet za organami powołanymi niezgodnie z Konstytucją. Takim przypadkiem były pochwały dla rozstrzygnięcia aborcyjnego dokonanego przez zespół mgr Przyłębskiej, czyli popieranie proceduralnego bezprawia. Wyrazem podobnej filozofii były biskupie rekomendacje dla kandydatki na neosędziowski urząd wystawione dla nielegalnej neo-Krajowej Rady Sądownictwa. Księża udostępniali ambony politykom, choćby posłowi Zielińskiemu z PiS (to ten pan, dla którego policjanci wycinali konfetti). Wielokrotnie też sprofanowano Jasną Górę, zmieniając ją w symbol fuzji autorytarnej polityki państwa z religijnym rytuałem.

Takie powiązanie Kościoła z polityką poniosło porażkę. Mimo że w wybory wciągnięto pamięć Jana Pawła II, mimo vademecum wyborczego ogłoszonego przez Episkopat, mimo biskupiego wychwalania kandydatów na skażone polityką ołtarze: św. Mateusza od innej prawdy i św. Łukasza od respiratorów, PiS wybory przegrało. Wraz nim przegrała wizja wspierania się wiarą sprofanowaną przez politykę dla osiągnięcia całkiem przyziemnych, politycznych celów. Duchowni czynnie popierający ugrupowanie, z którego list dostał się do Sejmu na przykład pan Mejza, zagubili się całkowicie w swojej roli odróżniających dobro od zła. Okazało się też, że wsparcie zbezczeszczonego polityką Kościoła może być politycznym obciążeniem.

Wynik tych wyborów otwiera jednak przed Kościołem wielką szansę. Kościół może się stać wolny od polityki, budując przestrzeń umożliwiającą spotkanie zagubionego człowieka współczesności z Bogiem. W pojemnej ramie tworzonej przez państwo prawa, wolność i demokrację Kościół może odegrać niezwykle ważną rolę. Chodzi jedynie o to, żeby nie szukał ponownie tej roli w dostarczaniu ideologii narodowo-autorytarnej jako pretekstu do niszczenia demokracji. Wtedy bowiem po Kościele w Polsce nie zostanie nawet ślad, a Boga każdy będzie musiał szukać na własną rękę.

Fryderyk Zoll

TRWA KONKURS RYSOWNICZY!

Przedłużamy nasz konkurs rysowniczy
do 6 grudnia 2023!

Jesteś spostrzegawczy i masz zdolności plastyczne? Zapraszamy Cię do udziału w konkursie dla rysowników. Opowiedz za pomocą obrazka, jakie są lub jakie być powinny relacje między państwem i Kościołem.

Konkurs ma charakter niepartyjny i niekonfesyjny, zatem prace mogą odnosić się wyłącznie do problematyki zasad związanych z relacjami państwo — Kościół.

Konkurs dotyczy reguł, których zachowanie zabezpiecza sprawiedliwe funkcjonowanie całego społeczeństwa.

Naszej inicjatywy nie należy mylić z działalnością polityczną w znaczeniu aktywności społecznej lub partyjnej, mającej na celu zdobycie i utrzymanie władzy państwowej.

Więcej zasad znajdziecie w regulaminie
na naszej stronie www.wolnyodpolityki.pl

PROGRAM II FORUM „OBECNI W KOŚCIELE”

POLSKA FILHARMONIA BAŁTYCKA W GDAŃSKU

SOBOTA, 25 LISTOPADA 2023

18:00 ROZPOCZĘCIE

- Modlitwa | **Servidores**
- Przesłanie od głównego gościa Forum 2022 | **prof. Rafael Luciani**
- Przedstawienie raportu z ogólnopolskich badań społecznych „Kościoł katolicki w oczach Polaków świeckich i duchownych – gdzie jest dobra nowina?” | **dr Piotr Ciacek**
- Prezentacja dotychczasowej działalności Fundacji św. Józefa KEP | **Marta Titaniec**
- Doświadczenia niemieckie w kwestii rozliczenia przypadków pedofilii w Kościele | **Kristin Wedekind**
- Doświadczenia francuskie w kwestii rozliczenia przypadków pedofilii w Kościele | **Jean-Marc Sauve**

12:28-12:45 PRZERWA KAWOWA

- Tło kryminologiczne i psychologiczne zjawiska wykorzystania seksualnego | **dr Anna Salter**
- Spojrzenie z wewnątrz Kościoła w Polsce na zjawisko wykorzystania seksualnego | **ks. dr Jacek Prusak SJ**

13:48-15:18 OBIAD

- Debata - w obliczu powyżej nakreślonego dramatu ludzkiego oraz doświadczeń z Niemiec i Francji – jakie założenia i wymagania musi spełniać Komisja ds. pedofilii w Kościele w Polsce, aby była realną i satysfakcjonującą odpowiedzią dla osób zranionych. Dyskusja nad modelem,

zakresem uprawnień, wymogami niezależności i wiarygodności Komisji | **Marta Nowicka, prof. Fryderyk Zoll, prof. Błażej Kmiecik, ks. dr Jacek Prusak, ks. Piotr Studnicki**

- Komentarz ekspertów i pytania uczestników | **dr Anna Salter, Kristin Wedekind, Jean-Marc Sauve**

16:35-17:00 PRZERWA KAWOWA

- Modlitwa | **Magdalena Kaszuba (Open Doors)**
- Niemiecka Droga Synodalna i jej wpływ na relacje Kościoła ze współczesnym społeczeństwem | **dr Karlies Abmeier**
- Droga synodalna Irlandii w kontekście zmian społecznych | **Julieann Moran**
- Synodalność Kościołów Ameryki Południowej jako wsparcie pozytywnej zmiany społecznej | **prof. Rolando Iberico Ruiz**

18:48-19:05 PRZERWA KAWOWA

- Debata o możliwych scenariuszach rozwoju synodalności w Kościele w Polsce i społecznych tego konsekwencjach | **s. Barbara Radziwińska, s. Bożena Stencel, ks. prof. Adam Świeżyński, Marta Abramowicz, Filip Flisowski**
- Ogłoszenie o wspólnej z Boston College platformie formacyjnej dot. synodalności | **s. Barbara Radziwińska**

20:28 KOLACJA

21:28 Program artystyczny

22:00 ZAKOŃCZENIE

NIEDZIELA, 26 LISTOPADA 2023

8:00 Eucharystia w Kościele Św. Jana | **ks. Krzysztof Niedałtowski**

9:00 ROZPOCZĘCIE

- Przedstawienie raportu „Powołanie rzecznika praw osób świeckich w Kościele” przygotowanego przez Kongres Katoliczek i Katolików | **Teresa Piechowiak**
- Debata dot. nadużyć władzy w relacjach duchowni-świeccy | **Monika i Marcin Gajda, Izabela Główna-Sokolowska, o. Tarsycjusz Krasucki, Izabela Czarnecka**

10:38-11:00 PRZERWA KAWOWA

- Wykład „Instrumenty ochrony praw jednostki – wprowadzenie do dyskusji panelowej” | **prof. dr hab. Marek Piechowiak**
- Debata na temat zasadności i możliwych umocowań prawnych Instytucji rzecznika praw osób świeckich w Kościele | **prof. dr hab. Marek Piechowiak, ks. prof. Alfred Wierzbicki, dr Hanna Machińska, Martyna Bójko**

12:38-12:45 PRZERWA

- Podsumowanie akcji społecznej „Kościół wolny od polityki” | **o. Paweł Gużyński OP**
- Wolna Trybuna: przedstawiciele grup + głos publiczności

14:28 Modlitwa na zakończenie

14:38 OBIAD

ZOSTAŃ NASZYM AUTOREM

Podoba Ci się nasza akcja? Umiesz pisać? Masz ciekawy pomysł na artykuł?

Napisz dla nas!

Jesteśmy gotowi współpracować z każdym, kogo podobnie jak nas mobilizuje troska o dobro wspólne, którym w tym wypadku jest potrzeba uporządkowania w Polsce relacji państwo — Kościół — polityka. Z każdym, kto chce wyrazić swoje zdanie w sposób pozbawiony hejtu, mowy nienawiści, propagandy politycznej lub religijnej. Jeśli masz coś do powiedzenia całej Polsce, skontaktuj się z nami pod adresem: wolnyodpolityki@kongreskk.pl.

Organizatorem akcji i redaktorami Naszego Tygodnika są członkowie grupy roboczej państwo - Kościół, działającej w ramach Kongresu Katoliczek i Katolików.

Fundacja na Rzecz Kongresu Katoliczek i Katolików

ul. Jacka Malczewskiego, 25A /15
81-817 Sopot

KRS: 0000962696

Nr konta: 41 2490 0005 0000 4530 3796 6211

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ:

**Action for
Democracy**

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

**Szkoła
Aktywnego
Sektora**

szkolasektora.org.pl

Inicjatywę wspiera

**Fundusz Obywatelski
im. Henryka Wujca**